

Na osnovu članova 19. i 21. Statuta Saveta za štampu i članova 15. i 16. Poslovnika o radu Komisije za žalbe, Komisija za žalbe Saveta za štampu u sastavu: Olivera Milošević, Dragan Đorđević, Zlatko Čobović, Vlado Mareš, Vida Petrović Škero, Snežana Andrejević, Jelena Petković, Nadežda Budimović i Tamara Stankov, na sednici održanoj 25. 5. 2023. godine, većinom glasova, izriče

JAVNU OPOMENU

Tekstom „ZAPAD UKINUO VIZE LAŽNOJ DRŽAVI! Evropo, evo vam Šiptara! Vodite ih sve u EU!“, objavljenim 19. aprila 2023. godine, u štampanom i onlajn izdanju, „Informer“ je

1. prekršio tačku 1 Odeljka IV (Odgovornost novinara), po kojoj novinar mora da se suprotstavi svima koji krše ljudska prava ili se zalažu za bilo koju vrstu diskriminacije, govor mržnje i podsticanje nasilja,

2. prekršio i tačku 4 Odeljka V (Novinarska pažnja), po kojoj je novinar, pre svega, odgovoran svojim čitaocima, slušaocima i gledaocima. Tu odgovornost ne sme da podredi interesima drugih, a posebno interesima izdavača, vlade i drugih državnih organa. Novinar mora biti svestan opasnosti od diskriminacije koju mogu da šire mediji i učiniče sve da izbegne diskriminaciju zasnovanu, između ostalog, na rasi, polu, starosti, seksualnom opredeljenju, jeziku, veri, političkom i drugom mišljenju, nacionalnom ili društvenom poreklu,

Odluka Komisije biće objavljena na sajtu Saveta za štampu (www.savetzastampu.rs) i dostupna javnosti.

OBRAZLOŽENJE

Članica Komisije za žalbe Jelka Jovanović podnela je žalbu smatrajući da su spornim tekstom prekršene odredbe Kodeksa novinara Srbije koje se odnose na zabranu diskriminacije i govora mržnje. U žalbi je naglašeno da tekst, umesto da objektivno izveštava javnost, zapaljivim govorom, uznemirava javnost.

Redakcija „Informera“ nije odgovorila na žalbu.

Članovi Komisije za žalbe zaključili su da „Informer“ o temi ne izveštava objektivno i odgovorno, već koristeći zapaljiv govor, diskriminišući pripadnike cele nacije i šireći negativne stereotipe o njima. Kosovski Albanci se nazivaju „Šiptarima“ i „teroristima iz Prištine“, čime su, po mišljenju većine članova Komisije, prekršene tačka 1 poglavlja IV i tačka 4 poglavlja V.

Smernica u tački 1 poglavlja IV ukazuje da je nedopustivo kolokvijalno, pogrdno i neprecizno nazivanje određene grupe, kao i da je novinarska profesija nespojiva sa širenjem bilo koje vrste, u ovom slučaju, etničkih stereotipa, te da predrasude koje novinari privatno imaju ne smeju da budu objavljene ni u kakvom kontekstu, ni otvoreno, ni prikriveno.

Takođe, prekršena je i tačka 4 poglavlja V, po kojoj novinar mora da učini sve da izbegne diskriminaciju zasnovanu, između ostalog, na nacionalnom poreklu, dok je smernicom precizirano da novinari moraju da izbegnu fraze koje imaju šovinističke ili na bilo koji drugi način diskriminatorne konotacije.

Komisija za žalbe je, inače više puta do sada odlučujući o žalbama, naglasila da je upotreba termina “Šiptar” uvredljiva i neprihvatljiva u medijskim objavama.

Komisija je odluku donela sa osam glasova „za“ i jednim „uzdržanim“. Članica Komisije koja je bila uzdržana je ponovila stav da ne učestvuje u odlučivanju o žalbama koje podnose članovi Komisije, bez obzira što na to imaju pravo.

Beograd, 25.5.2023.

Predsedavajuća

Vida Petrović Škero